

Uboja, izvzemli ponedeljek, vsak dan zjutraj. Uredništvo: ulica sv. Franciška Ašiškega št. 20, L nadstropje. Dopisi naj se pošiljajo na uredništvo. Ne nakirana pisma se ne sprejemajo, rokopi si se ne vračajo. — Odgovor na dopise: Dr. Janko Vovk. Lastnik tiskarna Edinost. Tisk tiskarne Edinost. Vrednina enaša za mesec L 7.—, 3 mesece L 19.50, pol leta L 32.— in celo leto L 60.— Za inozemstvo mesečno 5 lir več. — Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 cent. — Oglasi se računajo v širokosti ene kolone (72 mm.). — Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 40 cent, osmrtnice, zahvale, poslanice in vabila po L 1.—, oglasi denarnih zavodov mm po L 2.—, Mali oglasi po 20 cent. beseda, najmanj pa L 2.— Oglasi naročnina in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv. Franciška Ašiškega št. 20, L nad. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

Da ne bo kapitulacije! Proslava sporazuma med Srbi in Hrvati

Pod tem naslovom prinaša sušarški «Novi list» naslednja izvajanja, ki zanimajo še posebno z ozirom na dejstvo, da so bili politiki, v katerih imenu piše, doslej v strogi opoziciji proti Pašiću in njegovemu režimu.

Pripovedovanje o izdajstvu St. Radića je — tako začena — nezmiselnost. To mora videti danes tudi malo dete. Kajti: kaj sta v resnici «izdala» St. Radić in HSS? Vrgla sta s svoje hrvatske ladje samo balast, ki je bil na potu dosegi cilja. Odneha sta samo od nespravljivega hrvatskega separatizma. Od tega pa se je tudi moralo odnehati. Kajti skrajni hrvatski eskulzivizem bi mogel razdejeti to državo, bi mogel spravi v nesrečo tako srbstvo kakor hrvatstvo, ali bi se mogel najteže masčevati nad hrvatstvom samim. Sporazum med Hrvati in Srbi se ne more zgraditi na sankciji nekompromisnega hrvatskega centrifugalizma (oddaljevanja od središča). Kdor hoče sporazum, mora zavreči tega poslednjega! In to ravno je storil Radić: podrl je ta kitajski zid, ki je nepremostljivo ločeval Hrvate od Srbov in s tem je ustvaril predpogoje za stvarno izvedbo sporazuma.

Dosledno temu sporazum se ni popoln. Niti se ne more ustvariti z enokratnim dogovorom, vrženim na papir. Sporazum se more dovršiti le z dolgim delom in postopnim ustvarjanjem ravnovesja. Sporazum ne more biti po enem zamahu s čarobno palčico, marveč je to organski proces, pri katerem sodelujejo ljudje iz mesa in krvi, z vsemi pozitivnimi in negativnimi svojstvi, ki so lasina pogodbenikom tega sporazuma. To so sedaj Srbi, Hrvati in Slovenci, a v gotovem času — ki bo morda krajši, nego mi mislimo — tudi Bolgari.

V ta proces sta zašla sedaj St. Radić in HSS. In sicer ne samo načelno, ampak tudi praktično: prešla sta k delu samemu za sporazum. Na tem delu se sodelujeta samo s svojimi platoničnimi željami, marveč tudi z vsem svojim bistvom. Ne samo pasivno, ampak tudi aktivno. Ako bi sodelovala samo pasivno, ako bi bila testo v tujih rokah, le na razpolago eksperimentatorjem — tedaj bi bila to kapitulacija. Toda ona dva sodelujeta aktivno in pasivno; mesijo ju radikali, ali tudi ona mesita radikala. Na akciji za sporazum sodelujeta s 50 mandati in z moralno — rekli bi: tudi fizično — podporo pretežnega dela hrvatskega (a tudi ne samega hrvatskega), pak je to najboljši dokaz, da pri tem niti govora o kapitulaciji, pač pa je to najstvarnejše jamstvo, da ne bo kapitulacije!

No, do kapitulacije bi moglo priti, ako bi se posrečilo to, za kar s toliko vnemo delujejo zajedničarji in radićevski disidenti. Delajo namreč na to, da oslabijo HSS v hrvatstvu samem; bijejo v hrbet hrvatstvu samemu; ji izpodkopujejo teren izpod nog tam, kjer ga ona sedaj najbolj potrebuje. Če bi jim to delo doneslo sadu, ako bi odvrnili od Radića in HSS en del hrvatstva in hrvatskega seljstva — ker vsega ne morejo, taka misel bi bila absurdna — potem bi imeli prizor za bogove. To je: da bi se Hrvati klali med seboj, a Srbi bi se — vsi po vrsti — smejali hrvatski neoposobnosti. In tedaj ne bi bilo sporazuma, marveč — kapitulacija. Kajti najstvarnejše jamstvo — posebno pa v tem času — je v čim večji in čim popolnejši kompaktnosti in solidarnosti hrvatstva. Ako bi se, sedaj in v doglednem času, razšil, ne bo sporazuma, marveč bedna in sramotna kapitulacija!

Naj torej pazijo zajedničarji in disidenti HSS, kaj delajo! Ker sporazum sedaj ni več nikaka pesem, ampak delo — delo, pri katerem prihajajo na eno stran tehnične hrvatske moči, na drugo pa vse srbske. Vse srbske stranke se naravnost idealno spopadajo v prizadevanju, da prevaga na hrvatski srbska stran. Pa naj bi se hrvatske moči — v tem preusodnem času, ko se dograjajo stvarni temelji definitivnih bodočih srbsko-hrvatskih odnosov — izrahljale v medsebojni borbi in izigravanju?!

Naj pazijo zajedničarji in disidenti HSS! Kajti sedaj ne more biti niti besede o kapitulaciji hrvatstva; moglo pa bi priti do oje, ako se raztepe falanga, ki jo je organiziral St. Radić in držal zbrano. In tedaj ne bi bil Radić kriv na kapitulaciji, marveč oni, zajedničarji in disidenti HSS! Tedaj ne bo Radić izdajca, ampak oni.

Na srečo pa ni mesta za tako bojazen: vse hrvatsko seljstvo ostaja z Radićem in politiko HSS, ker ima več zdravega instinkta, nego pa gospoda, ki hočejo predstavljati sol naše soli, to je: hrvatska inteligencija!

Čehoslovaški školi proti proslavi Ivana Husa

PRAGA, 17. Včeraj je bil pričitan v vseh čehoslovaških cerkvah pastirski list čehoslovaških škofov, v katerem protestirajo proti proslavi Ivana Husa. Ustanovitev čehoslovaške družbe za zračni promet

PRAGA, 17. Tukaj se snuje zrakoplovna družba z deloma angleškim kapitalom. Pravila so že predložena vladi v odobritev. V načrtu je redni zračni promet na poti Praga-Trst in Praga-Beograd-Solon. Dovoljenje Italije in Jugoslavije baje že imajo. Minister Šoba bo odgovoril v Parizu in Londonu, kjer se bodo vršila med zastopniki Anglije, Francije, Belgije in Čehoslovaške pogajanja o najvažnejših vprašanjih mednarodnega zračnega prometa.

Svečan sprejem kralja — katastrofalno neurje

ZAGREB, 17. (Izv.) Zagrebške svečanosti o priliki proslave 1000-letnice hrvatskega kraljestva, ki so imele prvotno namen plemenske manifestacije, so se izpremenile v manifestacijo sporazuma med Srbi in Hrvati, združeno s prisrčnimi ovacijami kralju.

Že v soboto na vse zgodaj so pričeli prihajati vlaki natlačeni gostov iz vse dežele. V mesto je prišlo ogromno število seljakov in hrvatskih sokolov. Okoli 10 ure se je zbrala pred «Seljaškim domom» velikanska množica. Na balkonu palače so se pojavili predsednik HSS Stjepan Radić in ministri Ninčić, Maksimović, Krajač, Nikić in Šuperina. Stjepan Radić je imel prvi nagovor. Poudarjal je pomen sporazuma med radikali in radićevci, povzdigoval je sokolstvo, ki je postalo obramba domovine. Za Radićem je postala besedo dr. Ninčić, ki ni omenjal sokolstva. Rekel je, da slavi danes Zagreb tudi kralja Aleksandra, ki je naslednik Tomislava in Dušana, in sicer v svobodni domovini. Jugoslavija je bogata država. Še danes je mnogo takih, ki stegajo svoje prste po nji. Toda Jugoslavija je prestala že mnogo kriz in bo izšla tudi iz tega boja samostojna. Notranji minister je dejal, da sedaj ni časa za prazne fraze, ampak delati je treba. Tedaj je množica zapela himno «Lepa naša domovina».

Nato se je vršil spreved po mestu. Spreveda se je udeležilo okoli 5000 hrvatskih sokolov in ogromno število meščanstva z 31 zastavami in 24 godbami.

Popoldne so se pričele vršiti priprave za dostojni sprejem kraljevskega para. Kralj in kraljica sta prispela v Zagreb ob 15.30. Kralja je pozdravil župan Heinzel. Na telovadišču je bila pripravljena posebna loža za kralja in kraljico. Nastopilo je 800 sokolov. Komaj so pričeli izvajati proste vaje, je pričela divjati strašna nevihta. Med gromom in treskom se je viliha huda ploha. Gledalci so se razpršili na vse strani. Med tem je udarila strela ravno na telovadišče. Blisk se je razdelil ravno nad kraljevsko dvojico. Strela je udarila v neko ženo, ki je bežala s telovadišča. Kralj je ostal ves čas v loži in se razgovarjal z radićevci. Telovadišče se je radi silnega naliva izpremenilo v pravo jezero. Radi tega so morale odpasti vse nadaljne vaje.

Nato se je kralj podal po mestu, kjer ga je meščanstvo burno pozdravljalo. Kralj se je odpeljal ob 17.30 proti Bledu. V mestu je strela ubila še dve osebi.

Painlevé načelnik francoske delegacije za zborovanje Društva narodov

PARIZ, 17. «L'Ére Nouvelle» zatrjuje, da bo Painlevé načelovalec delegaciji, ki bo zastopala Francijo prihodnji mesec na šestem zborovanju Društva narodov.

Ukinjenje privatnih ženskih učiteljskih v Jugoslaviji

BEOGRAD, 17. V ministrtvu prosvete se že delj časa razpravlja problem, kako omejiti nadprodukcijo ženskega učiteljskega naraščanja, ki je tako velika, da ni nobenega upanja, da bi mogel priti do kruha. Ministrstvo se je odločilo, da znatno omeji dostop v učiteljska ter bo kot prvi ukrep deloma ali pa popolnoma ukinilo privatna ženska učiteljska. Nekatera teh učiteljskih bodo že letos ustavila pouk v vseh razredih, na drugih bodo odpravljani prvi letniki in nato sukcesivno še ostali. Na drugi strani pa vlada še vedno pomanjkanje moških učiteljev.

Ustanovitev Male antante novinarjev

SINAJA, 17. (Izv.) Zunanji minister Duca je včeraj otvoril zborovanje novinarjev Male antante. Na zborovanje je prišlo okoli 30 novinarjev iz Čehoslovaške, Romunske in Jugoslavije. Pri tej priliki se je ustanovila Mala antante novinarjev.

Francija pomirila Druze

V kratkem se proglasi amnestija MARSEILLE, 17. Listi objavljajo: Iz Beyruta dospeli potniki zatrjujejo, da vlada v Siriji popolen mir. Več Druzov, ki so se zbalii kazni radi udeležbe pri uporabi, je pribežalo v Transjordanijo.

LONDON, 17. «Daily Mail» je prejel iz Jeruzalema, da je bil med Francijo in Druzi sklenjen mir. Mirovni pogoji niso še znani; vendar pa je gotovo, da so naložene Druzom visoke denarne kazni. Francoske oblasti bodo v kratkem proglasile veliko amnestijo.

Petain odide v Maroko

da prevzame vodstvo vojnih operacij PARIZ, 17. Marshal Petain odide jutri v Marseille, odkoder se odpelje v Rabat. Takoj po prihodu v Maroko bo prevzel vodstvo vojaških operacij.

Francija in Španija za avtonomijo Rifa

Abd El Krim se poroči MADRID, 17. Direktorji sporoča: Francija in Španija sta določili v mirovnih pogojih, da se prizna Rifu široka avtonomija s kafirom na čelu. Abd El Krim pozna to mirovno podlago prav dobro, a zahteva

Revizija Jugoslovenske ustave?

Politični krogi razpravljajo o uvedbi dvodomnega sistema

BEOGRAD, 17. Zemljoradniške «Novosti» poročajo, da se bo sedanja vlada pretvorila v oktobru v koncentracijski kabinet, ki bi imel nalogo, da izvrši revizijo ustave v nekaterih točkah, ki pa ne tangirajo načela narodnega in državnega edinstva.

Po informacijah Vašega dopisnika v poučenih radikalnih krogih ni izključeno, da bi mogla že prav kmalu biti postavljena na dnevni red revizija ustave. Ne gre pa za revizijo v smislu kakršnihkoli avtonomističnih načel, temveč za nekatere dopolnitve. Kot glavna se navaja uvedba dvodomnega parlamentarnega sistema, mesto dosedanjega enodomnega. Po prepričanju mnogih politikov se narodna skupščina kot zakonodajni zbor in najvišja državopolitična instanca ni obnesla. Ta nedostatek naj bi se odpravil z uvedbo senata, v katerem naj bi se uveljavilo predvsem strokovno znanje in politična zmernost. V kakšni obliki naj bi se senat uvedel, je danes še nerešeno vprašanje, a gotovo je, da je ta ideja aktualna. Ali bi bilo v to vrho potrebno sestaviti koncentracijski kabinet, o tem se gotovo še ni razpravljalo. Možne so seveda tudi take eventualnosti, zlasti ker zahteva vsaka revizija ustave komplicirano postopanje z razpustom narodne skupščine, kar vse bi bilo znatno olajšano, ako bi se stranke že popreje sporazumele v event. koncentracijskem kabinetu.

Sokolski zlet v Cerkevnic

CERKVENICA, 17. (Izv.) V soboto in nedeljo se je vršil tu zlet Jugoslovenskega sokola, katerega se je udeležilo veliko število sokolov. Sokole je pozdravila tudi žena predsednika narodne skupščine G. Trifkovića. Poudarila je, da ima edino Jugoslovenski sokol pravico, da nastopa v imenu vsega sokolstva.

Davidović na propagandnem potovanju

ZAGREB, 17. (Izv.) Včeraj je tu privedla zborovanje Davidovićeve stranke. Govoril je tudi Ljuba Davidović. Rekel je, da se bodo slabe posledice sporazuma pokazale že v jeseni. Pri tej priliki se je omenil tudi izstop G. Tomljenovića iz Davidovićeve stranke in pristop k HSS s svojim reškim listom «Novi list».

Davidović je odšel na Susak, odkoder odide na potovanje v Dalmacijo.

Novo dijamantno polje v južni Afriki

PARIZ, 17. «Chicago Tribune» javlja iz Johannesburga (južna Afrika), da so odkrili na neki pristavi pri Bloemhoffu novo dijamantno polje. Na tisoče in tisoče ljudi je odšlo na kraj odkritja, da se tam stalno naselijo.

Anglija za priključitev Avstrije k Nemčiji?

LONDON, 17. «Times» priobčuje članek svojega dunajskega dopisnika o sedanjem položaju v Avstriji. Dopisnik naglašja izredno velik preokret na boljše, ki se je kljub vsem težočam uveljavil tekom zadnjih treh let. Najtežavnejši problem je sedaj izboljšanje neugodne trgovinske bilance. Pri tem je velika ovira tarfina politika sosednih držav, ki ne dovoljuje, da bi mogla Avstrija, ki ne priduje dovolj živil, svojo potrebo na živilih kriti s svojim izvozom. Temu se pridružuje še nemška tekma in pa zmanjšana kupovalna moč širokih ljudskih slojev. Končno pravi dopisnik, da je danes v Avstriji splošno zmago prepričanje, da Avstriji ne preostaja drugega, nego da se pridruži Nemčiji. Strah, da bi nemška industrija nadvladovala avstrijsko, je minil, odkar so postale očite dejanske razmere v Stinesovem gospodarstvu. Za združitve je tudi delavstvo, ki upa od tega boljših delovnih razmer. Danes je 80 odstotkov avstrijskega prebivalstva za priključitev k Nemčiji.

Vesti iz Jugoslavije

Nov jugoslovenski konzul v Trstu. G. Franjo Cvijetiša, bivši tajnik v jugoslov. ministrtvu zunanjih del, je imenovan za generalnega konzula v Trstu. G. Cvijetiša je znan strokovnjak v gospodarskih problemih.

Geografska raziskovanja. Na Popovo polje blizu Mostarja je odšla skupina geografov, predstavnikov Geografskega inštituta v Beogradu, da izvrši znanstvena raziskovanja. Ekspedicijo vodi asistent beograjske univerze G. Lazić. Sodelujejo tudi ruski geografi Buteenko Aleksander, Virdorski in N. Korčukov.

Društvene vesti

M. D. «Zarja» — Rojan. Danes točno ob 20. uri ostanek dramatičnega odseka.

Angleška mornarica v Dalmaciji. Angleško ministrtvo je obvestilo jugoslovensko vlado, da poseti v kratkem angleška sredozemska flota Dalmacijo. V Splitu se bodo pri tej priliki vršile velike svečanosti, združene s pomorskimi vžbami.

Ministrtvo pošte za mednarodni profesorski kongres. O priliki mednarodnega kongresa profesorjev, ki se vrši koncem meseca avgusta v Beogradu, postavi mi-

Ura Hrvatske

V članku pod naslovom «Ura Hrvatske» piše Lujo Vojnović med drugim: «Vstop Radićeve stranke, ki predstavlja pol milijona hrvatskih volilcev, v vlado; bratski objem Radića, tega čudnega impulzivnega slovenskega produkta, z Beogradu, proti kateremu se je leta boril s toliko gročnostjo; ta sprava, ki jo je veliki stari srbski državnik znal uprizoriti s toliko virtuoznostjo, je izzvala šuststvo pomirjenja in varnosti v vseh evropskih ministrtvih za vane stvari. To treba ugotoviti. To opravičuje popolnoma dogovor, ki sta ga sklenila Pašić in Pavle Radić, ta pooblaščenec svojega strica».

Dalje piše Vojnović, da je v tem zgodovinskem trenutku Hrvatska poklicana, da igra prvo vlogo. Še le sedaj začena Hrvatska s svojo politično vzgojo kot gospodarica svoje udeleženice z ukupnostjo države. Srbija s svojim mečem, z intenzivnim razvojem svojega «aza», ki se odraža v njenih pesmih, v njenih običajih, v njenem jeziku, zajetem iz neposrednih virov plemena, z njenimi boji stoletij z močnimi tekmeči za golo življenje in obstanek: je delovala in ustvarjala. Kričeča krivica bi bila, ako bi od nje pričakovali vse. V prvi vrsti stopa sedaj na pozorišče zapadni element, ki ga predstavlja Hrvatska. Seveda bi dajali prednost Hrvatski Strossmajerja, Račkoga, Maržuranića, Ožegovića, Kukuljevića, teh produktov po disciplini zapada kanalizirane slovenske duše. Toda nič se ne da več izpremeniti na razmerah, ki so nastale. Demokracija je vse poplavila. Mase iščejo svoje mesto na soncu. Imajo tako videtje, kakršne morejo imeti. Vsako obžalovanje bi bilo neumestno. Močna po svojih tisočletnih tradicijah prihaja Hrvatska v Beograd, da se pridruži delu za bratstvo in narodno konstrukcijo. Njena ura je to. Naj dokaže pred bodočimi rodovi, da ni zamudila niti enega dne te naloge, ki ji jo je naložila zgodovinska usoda.

Fašistovski glas o Husu

Rimski list «Impero» od 1. avgusta je objavil članek z naslovom «Husu». To je stvarna polemika proti vodniku senatorja Rufucija v Carriere della Sera od 23. julija, toda glavni njegov namen je polemika proti italijanskemu liberalizmu. Pri tem pa «Impero» jako razkošno označuje Husov kult in Husovo osebnost. Rečen list piše:

«Duh Husov nima pravice, da živi iz narodnih razlogov, istotako, kakor nima v Italiji pravice, da nadalje živi duh liberalni. Danes v Češki ni zanimanja za sporna teološka vprašanja. Pod teološkim sporom se skriva seveda nekaj drugega, da bi se namreč širilo med verniki, kar hierarhija izključuje samo po sebi, kar pomeni zanikanje hierarhije in uveljavljanje enakosti v verski družbi. Iz tega razloga so vsi verski reformatorji simpatičnejši liberalcem, toda fašizem je njihov največji sovražnik. Treba je vprašanje verske reformacije ločiti od narodnega vprašanja. To kolikor je morda tudi Husu doprinesel k ustvaritvi češke narodnosti, vendar ne more biti to predmet praznovnega narodnega spoštovanja. To pa zato, ker ime Husovo, četudi je spojeno s postankom naroda, ni dalo narodu ničesar drugega, nego bolezen, od katere se mora narod sam zdraviti. Čehi bi morali sovražiti Husa, kakor Italijani mrzijo Giordana Bruna ali Savonarolo. Čehi seveda sedaj ne delajo tega. Praga, ženeva in Pariz so tri središča demokratske pošasti na evropski celini. Že leta 1889 je pokvarjena praksa dijaška omladina poročala v Parizu, da obžaluje demokratsko Francijo. Sinovi Husa tudi sedaj še živijo v tej svoji zablodi. Češki narod je po pridobljeni svobodi v nevarnem stanju demokratskega navdušenja. Moremo biti napram nemu uvidelni, ker smo tudi mi v Italiji bili v sličnem stanju po ujedinenju Italije. Fašizem nas je popolnoma ozdravil. Tako preneha to navdušenje tudi med Čehi. Potem bodo, ne da bi nifirali svojo narodnost, videli v Janu Husu to, kar je v resnici, namreč sovražnik človeške pokolenja».

Ta članek italijanskega fašistovskega lista prinaša list «Narodni Osvobodenci», organ čeških legionarjev, a za sedaj brez komentarja.

Vojna odškodnina jugosl. državljanom

Na podlagi poročila iz merodajnega vira obveščam s tem vse prizadete vojne oškodovance, jugosl. podanike, da je reševanje o pravici vojne odškodnine še vedno v teku. Vabim zaradi tega ponovno vse prizadete, da se zglase radi obširnejših pojasnil in ustanovitve društva vojnih oškodovancev v svrhu skupnega nastopa čimprej ob nedeljah in ponedeljkih v dopoldanskih urah na mojem stanovanju v Gorici, Corso V. E. III št. 65.

Tisti, ki se ne bi mogli javiti osebno, naj izvoli prijaviti pisмено svoj natančen naslov, rojstne in domovinske podatke, ter vrsto škode in visokost o predvojnih cenah.

Ivan Koudelka, okr. tajnik v pok. — Popravljamo. V nedeljskem članku pači neljub tiskovni pogrešek smisel onega stavka v sredi predzadnjega odstavka, kjer članek povdarja kako je dr. Willfan odvrtno blazanje po popularnosti. Iz zveze z vsemi drugimi izjavami je razvidno, da se mora oni stavek pravilno glaziti tako-le: «Taka odkritost je lastna le izrazitim političnim osebnostim... ki morajo postati »popularni« na škodo svojega naroda (in ne: ki hočejo itd.)».

Društvene vesti

M. D. «Zarja» — Rojan. Danes točno ob 20. uri ostanek dramatičnega odseka.

Ministrtvo pošte v zborovalnih dvoranah tega kongresa posebne brzozjavne in radiofonске instalacije, ki naj omogočijo hitro poročanje o razpravah kongresa.

Svetovni kongres telegrafičnega zaveza. Svetovni kongres telegrafičnega zaveza se vrši začetkom septembra v Parizu. Zadnji kongres se je vršil l. 1908 v Lizbonu. Na kongresu bodo razpravljali o novem pravilniku za mednar. telegrafični promet.

DNEVNE VESTI

Ker so važne točke na dnevnem redu, je navzočnost vseh članov imenovanega odseka obvezna. — Podnačelnica.

Iz tržaškega življenja

Grozen zločin na Montebellu

Težak najden na cesti z drobljeno glavo. — Morilec njegov sorodnik. Prateklo soboto ponoči se je odigral na Montebellu zločin, ki je po svoji krutosti brezdomno eden izmed največjih, kar se jih je v zadnjih letih dogodilo v našem mestu. Mlad mož je bil najbrž v divjem pretepu, na grozen način ubit. Dasi je strašni dogodek še zavil v tajnost, je verjetno, da gre za posledico nesrečnih družinskih razmer in močede tudi sovrštvo med sorodniki.

Mož z zmekčano glavo.

V nedeljo zjutraj, ko se je že danilo, je neki težak, ki se je vračal iz mesta domov k Sv. M. Magdaleni, našel v bližini konjskega dirkališča na Montebellu, kakih 20korakov od gostilne «Al Ippodromo» na cesti moza, ki je ležal v luži krvi in ni kazal nikakega znamenja življenja več; obličje mu je bilo zatrhlo in deloma pokrito z debelo plastjo že deloma strjena krvi, na gornjem delu glave pa so mu zijale strašne rane, iz katerih so štrleli drobci razbite lobanje in kupčki možganske tvarine, pomešana s krvjo. Ko je težak obvladal grozo, ki ga je bila prevzela sprčo strahuje prizora, se je po kratkem premišljanju napotil na orožniško postajo v ulici Pasquale Revoltella. — Medpotoma je srečal na cesti, ki je bila radi rane ure še zelo samotna, nekega šoferja, ki je vozil s svojim avtomobilom v mesto. Obvestil ga je o dogodku ter mu priporočil, naj se pozuri na rešilno postajo, češ, da je neznanec močede še živ.

Kmalu potem je dospel skoro istočasno z orožniki, na lice mesta zdravnik rešilne postaje, ki je pa na prvi pogled spoznal, da je neznanec že mrtev; smrt je bila nastopila pred dobrim par urami in je morala biti skoro hipna, kajti rane na glavi so bile smrtno. — Blizu mrtvega je ležal debel, koničast kamen, katerega se je držala strjena kri, pomešana z lasmi; nekoliko vstran so lažle zlomljene vilice. Orožnikom pač ni bilo težko ugotoviti, da je bil neznanec umorjen. To je potrdila tudi sodna komisija, ki je par ur pozneje dospela na lice mesta. Medtem so orožniki spoznali v umorjencu 38-letnega težaka Josipa Russich, stanujočega v ulici Pier Paolo Vergerio št. 23.

Kako se je odigral krvavi dogodek.

Sodna komisija je dognala, da je bil Russich umorjen v noči od sobote na nedeljo, in sicer okoli 2. ure zjutraj. Nesrečnik je pogostoma zahajal v gostilno «Al Ippodromo» in tudi tisto noč je bil najbrž tam, dasi gostilničar zanika, da bi ga bil videl. Po odhodu iz gostilne se je običajno srečal z nekim neznanecem, s katerim se je iz neznanih vzrokov sprl. Prišlo je do srditega pretepa, tekom katerega je nasprotnik podrl Russicha na tla in ga tedaj ponovno udaril v velikim kramnom po glavi. V lice, ki so jih našli na pozorišču krvavega dogodka, so bile — kakor se je pomneje dognalo Russichuva last; očitvidno se je nesrečnik skušal braniti z njimi in jih je pri tem zlomil. Kravavo dramo, ki se je odigrala v nočni tihini na ulici, sta baje videli dve ženski, stanujoči v bližini imenovanega gostilne; čuli sta vprtie in videli dva moža, ki sta se ruvala, a menili sta, da gre za navaden pretep med pijanci.

Pri nadaljnjih poizvedbah je policija dognala, da je bil Russich zelo nasilen človek in strastno udejen alkohololu. V pijanosti je večkrat surovo ravnal s svojo ženo, vdovo Viletrio Turcovich, ro. eno Ivanov. Njegovo postopanje z ženo je bilo večkrat povod prepričam med njim in sorodniki žene. Svoječas je njegova tašča Ana Ivanov celo vložila proti njemu tožbo, ki jo je končno odtegnila, baje iz bojazni, da bi se zet ne masčeval.

Poslednji preprič z ženo.

V soboto popoldne se je šla Russichuva žena kopat s svojimi tremi otroci. Ko se je nekoliko pozno zvečer vrnila domov, je zvedela, da je bil mož doma in da se je zelo jezil, da je ni bilo; odkel je zopet, menda v gostilno. Okoli 23. ure, ko je bila žena z otroci že v postelji, se je Russich vrnil vinjen domov; komaj je prestopil domači prag, je pričel razgrajati in naposled je skočil proti ženi, oboježen z vilicami. Zabodel jo je v spodnji del hrba, vendar pa mu je žena usla z otroci vred. Zatekla se je k svoji materi, ki stanuje v isti hiši. Mati je poklicala 25-letnega sina Antona, ki je bil v gostilni, in ga obvestila o dogodku. Mladenček je takoj šel iskat Russicha in baje je pred odhodom zagrozil, da mu bo to pot posteno posvetil. Russich je medtem že odšel z doma; vzvel je s seboj vilice, ki so jih pozneje našli pri njem. Kaj se je potem zgodilo ni znano. Na podlagi navedenih ugotovitev je bil Anton Ivanov pozneje aretiran in pridržan v zaporu, ker je močno osumljen, da je umoril svaka. Mladenček pa trdi, da je nedolžen pri tem zločinu. Aretirana je bila tudi Russichuva žena. Policija nadaljuje preiskavo in je upanja, da tajnost, ki zakriva grozni zločin, kmalu pojani.

Nevarno ranjena v obrambi svojega ljubimca. 39letni Karel Petelin in 32letni Karol Cocijanec, oba težaka, stanujoča pri Sv. Mariji Magdaleni zgornji št. 102, sta se že delj časa iz neznanih vzrokov grodo glodalca. Pročkelo soboto zvečer sta se stara sovažnika — pač nesrečno naključje je tako naneslo — srečala v neki gostilni pri Sv. Mariji Magdaleni: Ker sta bila oba v ročkah, sta se kmalu sporekla. Preprič se je nadaljeval na ulici pred gostilno in se razvil v divji pretep. Ko sta se najhuje lasala, je nenadoma prihitela Petelinova ljubimka, 36-letna Ivanka Furlan, ki je,

hotele braniti svojega ljubčka, skočila med prepeča. Toda ravno v istem trenutku je Cociancig zavil na desno, namenjen Petelinu, je zadel njo; nesrečna ženska se je zgrudila na tla težko ranjena dočim se je Cociancig uvidevši posledice svoje pomote, spustil v beg. Furlanova je bila prepeljana z nekim javnim avtomobilom v mestno bolnišnico, kjer je zdravnik ugotovil, da je zelo nevarno ranjena imela je pet centimetrov široko in zelo globoko, v pljuča segajočo rano pod levo lopatico. Ranjenko so sprejeli v kirurški oddelek, kjer bo morala ležati približno mesec dni, ako ne nastopijo kakšne komplikacije, ki utegnejo dovesti do usodnih posledic.

Cociancig, ki je bil pozneje aretiran, je izjavil, da se je hotel ubraniti pred Petelinom, ki je bil oborožen z nekim topim predmetom; ranil je Furlanovo čisto po nesreči. Mož je bil pridržan v zaporu.

Klavnica na cesti. Včeraj v zgodnjih jutranjih urah se je pripetila v Sv. Križu nenavadna nesreča. Dirkalni avto, ki ga je vodil dr. Rochetta, je na cesti v sredi vasi zavozil z veliko brzino v skupino konj, ki jih je neki konjski mešetar vodil na Reko. 6 konj je pri tem pocpal na tla; eden je krknil na mestu, trije kmalu potem druga dva pa sta bila več ali manj hudo ranjena. Tudi avto se je tako pokvaril, da so ga morali zavleči v Trst. Od oseb pa ni bila nobena poškodovana.

Dva poskušena samomor. V stanovanju družine Grioni, stanujoči v ulici Monfort, kjer je služila, je predsinocnim iz neznanih vzrokov skušala napraviti konec svojemu življenju 31-letna Ida Osvaldini; izpila je precejšnjo količino karbolne kislina. Domači so poklicali na pomoč zdravnika rešilne postaje, ki je nesrečni ženski izpral želodec ter jo dal nato prepeljati v mestno bolnišnico. Njeno stanje je nevarno.

V hipni blaznosti si je 39-letni krmčar Josip Černe, stanujoč v ulici Conti št. 40, predvčeršnjim jutraj skušal prezečati v svojem stanovanju vrat; z ostrim nožem si je zadal zelo široko, a k sreči nevarno rano, ki je pa močno krvavela. Bil je prepeljan v mestno bolnišnico.

Iz tržaške pokrajine

Gospodinski tččaj v zavodu šolskih sester v Tomaju. Z oktobrom mesecem tega leta se bo otvoril v zavodu v Tomaju nov šestmesečni gospodinski tččaj, kjer se bo nudila dekletom prilika, pridobiti si za umno gospodinstvo potrebne znanja. Mesačnina za hrano, stanovanje in pouk znaša 150 L. Rok za vlaganje prošni traja do 15. septembra t. l. Ker se je pa že priglasilo precej prosilk, naj ostale pohite z vlaganjem prošni. Pod 16. letom se gojenke sprejemajo le tedaj, če so dovolj razvite in je sicer še prostor. — Vodstvo zavoda.

Vesti z Goriškega

Zaključek predstav na videmskem gradu. S Ponchielli-jevo «Giocondo», ki se je uprizorjalo v soboto in nedeljo na videmskem gradu, je bila zaključena letošnja sezona odprtega gledališča na dvoru videmskega grada. Pravega umetniškega užitka to gledališče ni nudilo in tudi ne more nuditi, ker drugače sicer naravnost idealni prostor ne razpolaga z onimi lastnostmi, katere mora imeti tudi gledališče na odprtem in sicer dobro akustiko. Te drugače bistvene pomanjkljivosti pa bogato nadomestuje grandioznost gledališča (6000 sedežev) in ogromno število sodelujočih (1000), kakor tudi lesk in blesek scenarije, razsvetljave in kostumov ter številnost opernega zbora. Zato prihajajo do največjega učinka nastopi mase.

To velja tudi za Ponchielli-jevo «Giocondo», ki je dosegla v videmski uprizoritvi svoj višek v tretjem dejanju pri baletu «Le danze delle orec», ki je naravnost očaral občinstvo. Kakor že lani, tako je tudi letos nagajalo odboru skrajno slabo vreme, saj je dež motil skoraj vsako predstavo. Zato je zelo verjetno, da se bo letošnja sezona končala z znatnim deficitom za odbor, ki vzdržuje videmsko gledališče na odprtem. Upajamo, da letošnji eventualni finančni neuspeh ne bo oplasil odbora, ampak da bo tudi v prihodnjem letu privedl gledališče na odprtem, ki je postalo že neke vrsta tradicija za videmsko mesto in celo furulansko pokrajino.

A. S. «Pro Gorizia» v drugi diviziji. «Pro Gorizia» — «Grión (Pola) 2:1 (1:0). V nedeljo se je vršila v Gradški nogometna tekma med moštvom goriškega nogometnega kluba «Pro Gorizia» in med moštvom nogometnega kluba «Grión» iz Pulje. Za to tekmo je vladalo velikansko zanimanje ne samo v goriških športnih krogih ampak v športnem svetu cele Julijske Benetije. Saj je imela nedeljska tekma prinesiti odločitev, da li preide «Pro Gorizia» iz tretje v drugo divizijo severoitalijanske nogometne zveze, kar bi se zgodilo v slučaju zmage goriškega moštva pri nedeljski tekmi. V slučaju poraza bi moralo goriško moštvo vjevatvi še enkrat odločilni boj s svojim največjim sovražnikom, s tržaško «Edero» za prehod v drugo divizijo. V slučaju neodločnega izida nedeljske tekme pa bi se moralo goriško moštvo še enkrat boriti s svojim nedeljskim tekmečem «Griónom». Tako se je namreč glasila rasodba zveznega sveta v dolgotrajnem in ostrem sporu med «Pro Gorizia» in tržaško «Edero», ki je skozi cele štiri mesece razburjal športne kroge julijske Benetije.

Radi odločilne važnosti, ki jo je imela ne-

deljska tekma, je razumljivo, da je v nedeljo hitelo v Gradško vse, ki se količkaj zanima v Gorici za nogometni šport. Pa tudi iz drugih krajev in posebno še iz Trsta se je zbralo na lepem gradščanskem igrišču veliko število športnih radevednešev.

Ob 16.30 je bilo dano znamenje za pričetek. Precej dolgo se je razvijala igra neodločno, čeprav je bila vidna premoč Goričanom nad puljskim moštvom. Šele proti sredini prve polovice se je poselelo Goričanom zabiti prvi goal v puljska vrata, katere je skrbno in spretno čuval izborni vratar puljskega moštva. V drugi polovici so si kmalu v začetku igre Goričani utrdili svojo zmago z drugim goalom, ki se je izkazal za jako potrebnega, kajti kmalu na to so tudi «Griónci» zapicili žogo v vrata Goričanom. Po tem uspehu se je puljsko moštvo ojunalo in igra se je razvijala zdaj na goriškem zdaj na puljskem polju ter je ostala neodločna do konca. Igra sama po sebi ni odgovarjala njeni pomembnosti, zakaj igralo se je slabo na obeh straneh.

Zvečer je vladalo v Gorici pravcato slavnostno razpoloženje; saj so se uresničile že dve leti trajajoče želje in sanje goriške športne in tudi nesportne prilike, da bi prišla «Pro Gorizia» v drugo divizijo.

Komen. V soboto 15. t. m. okolu 20.21. ure, se je nebo nenkrat pokrilo s črnimi težkimi oblaki. Teško je bilo pri srcu kmetu, kajti s strahom so poslušali silno šumenje severnega vetra. Grozila je nevihta s točo, kar tudi sedaj ni prizaneslo. Toča je padala v glavnem bolj proti Svetem. Nekje uničeno deloma do 30-50% grozdja. Silen veter, skoro mal «šajun» je ostavil posledice, katerih učinek, opazujejo ljudje in ugižajo kak bi morali zidati na Krasu koliko tisoč lir je škoda itni. Pritsik vetra je bil namreč tako silen, da je posul par let staro jako prostorno lopo g. Žigona pod katero se je delalo z mlaticinami ob času mlave. 5 iz opeke zidanih stebrov, držičih streho lope, leži deloma celih, deloma razsutih po tleh. Streha lopi ki je bila krita z eternitom pa počiva deloma tudi na mlaticinici, kateri je morala prizadeti par močnih udarcev, kajti polomljene so nakladalne deske mlaticinice, raztrgan in pokvarjen je «paternoster» za nakladanje slame. Ni še mogoče dognati v kakli meri je pokvarjena mlaticinica v notranjosti. Upamo, da bo v par dneh že toliko urejena, da bo šla mlavev neovirano dalje svojo pot. Letos je pač smola z mlaticinami po Krasu.

Ildrija. Pretekli teden je zopet divjala v našem okraju silna nevihta. Po zelo vročih dneh, se je preteklo sredo 12. t. m. prej popolnoma jasno nebo okrog pol dne nenadoma pooblačilo, vsul se je močan dež pomešan z redko a debelo točo, ki je pa kmalu ponehala ter ni napravila veliko škode, pač pa je bilo najbrž huše proti Postojni in Logatcu, od katere smeri so se oblaki pripodili. Med močnim deževjem, ki je trajalo celo popoldne, vso noč in ki je prenehalo šele proti večeru naslednjega dne je neprestano treskalo in grmelo. Najhuše je bilo o polnoči. Na Gorah nad Ildrijo je strela udarila v hlev posestnice Frančiške Seljak, po domače pri Lužarju. Hlev, v katerem se je nahajalo 20 glav živine; je bilo v hipu v plamenu ter je popolnoma zgorelo. Živino so ljudje rešili zgorelo le ne nekaj kokoši. Zgorelo je tudi vse seno, nekaj vozov ga poljedelskih strojev. Hlev je bil kmalu pred enim tednom prenovljen in obokan z betonom, kar je stalo visoke svote. Posetnica je bila zavarovana za 10.000 lir, škoda pa je gotovo štirikrat večja. Ko je drugi dan njen moč podpiral vsled velike vročine nekoliko vpočne traverze, se je zrušilo nanj nekaj ometa ter ga precej pobilo, tako da so ga odnesli nezavestnega v hišo kjer se je sicer kmalu zavedel, a bo vendar dalj časa nesposoben za delo. Ta dogodek je še povečal že itak velikansko nesrečo. — Dolžnost sosedov je, da prisrčno prizadeti družini na pomoč, dokler je še čas ker zima je skoro pred vrati. Če bi bil veter in ne bi tako močno deževalo, bi bila v nevarnosti vsa vas, ki je pred 43 leti še enkrat popolnoma zgorela. Predno je treščilo v omenjeni hlev, je treščilo v strelodnev na šoli in tudi še na neki drugi hiši v bližini. Ker stoji vas ravno na vrhu visokega hriba, je seveda precej izpostavljena strelji. Koristno bi bilo da bi si vsi posestniki poslopj na tako izpostavljenih krajih nabavili dobre strelodeve.

Poprava občinskih poti in cest, ki so bile ob znani povodnji v mesecu juniju razrušene, le počasi napreduje. Če bo tako počasi šlo to delo, bo preje zima in potem bo razpadlo še to, kar je sedaj ostalo. Tudi bo promet na takih poteh po zimi naravnost onemogočen. Dobro bi bilo da bi merodajni čimtelji pokazali malo več smisla v takih slučajih.

Kobarid. Naš trg je sprejel v petek svoje ga težko pričakovanega g. dekana Josipa Pavlina. Nevihte sedanjih dni in nepričakovano nenaden dohod novega g. dekana niso dopustili, da bi zamogli pripraviti v zunanji okrasitvi tak sprejem, kakoršnega si ga je zamislilo naše veselo pričakovanje.

Sprejeli smo novega g. dekana pod preprostim a okusno okrašenim slavalokom, okoli katerega se je zbralo kobarško občinstvo, ki je slavljena prav prisrčno pozdravljalo. Mlada gospodična ga je pozdravila v zbranih besedah in mu podarila šopek belih cvetic. Sleddile so na to pozdravne besede gosp. Gruntarja v imenu moških in nato je odhajajoči gosp. dekan Koršič seznanil prisotne Kobaridce z novim g. dekanom. Po s cvetjem posuti cesti se je napotil nato spreved v cerkev, kjer je zadelona zahvalna pesem.

Po parletnem povojnem prebivanju v naši sredi pa nas zapuša naš dosedanji dekan g.

Koršič in sicer nas zapuša le s težkim srcem, prisrilen edino le vsled zdravstvenih okolščin stopiti v prezgodnji pokoj. Viharne politične prilike zadnjih dveh let, ki so pretresale Kobarid, so omajale tudi vrlenu g. dekana zdravje. A krnski dogodki, politične volitve komisarjenje Cavalottija, ki je pač ostal pri nas v slabem spominu, so neprestano dajali netiva na ožej nesporazumejanja med obema tu živečima narodoma. Nemat del tega sovraštva je bil naperjen tudi proti odhajajočemu g. dekanu, ki je moral prestati marsikatero težko, dolgo noč v temnem pričakovanju, da bode jutro prineslo miru in pokoja.

Se posebno se je priljubil odhajajoči g. dekan Kobaridcem s tem, da ni poskušal, kot žal druge marsikateri njegov sobrat, strankarskih predvojnih strasti med nami. Tako smo živeli med seboj združeni v pravi edinstvi, ker so pač bili in so pretežki časi za razdvojenost v domačem taboru.

Tudi novemu g. dekanu so izrazili njegovi prijatelji Kobaridci trdno zaupanje, da bode znal ohraniti dosedanje prisrčne odnose med pastirjem in čredo ter da ne bode pustil, da bi med nami pogonale kali razdvojenosti.

Občinske volitve. Glasovi o občinskih volitvah so potihnil in komisar, ki je bil tako brizen v sklicevanju odličnejših Kobaridcev, da bi ti po njegovem ukazu sprejeli in priporočali pri ludeh dva tuja kandidata, sedaj nječas več vedeti o volitvah, Mi pa Kobaridci brez razlike stanov zahtevamo prav odločno, da se volitve čimprej razpišejo, ker ni prav nikakega vzroka za dosedanjo izvanredno občinsko upravo. Ako ne bo komisar, od katerega poročila zavisi razpis volitev, primerno obvestiti sekreturo v naši vesplosni enoglasni želji in zahtevi po volitvah, bomo potem posebnega odposlanstva s spomenico, podpisano od vseh volitev, pojasnili videmskemu prefektu pravo dejansko stanje, katerega najbrže podajajo drugi neobčinarji v popolnoma napačni luti.

Letoviščarji v Kobaridu. Polno poletje odeva z zelenimi plaščem vso našo okolico. — Svetlozeleni valovi bližnje Soče ter za razvajeneje mlacno-tople vode Nadžice vabijo k prijatnemu osvježujočemu okrepčilu. Toda vkljub temu poseti Kobarid v primeri z obema bližnjima trgoma Tolminom in Bovecem le premalo letoviščarjev. Razni so vzroki tega izostajanja, toda priznati si moramo, da smo temu nekoliko krivi tudi mi Kobaridci sami, ki si v teh težkih gospodarskih prilikah ne znamo iskati novih virov. Stanovanjske prilike, posebno one za tuce, so potrebne korenitega izboljšanja. Pa tudi več reklame bi morali napraviti našim naravnim krasotam. Sploh bi morali v naše poslovanje uliti več novih iniciativ. Otrseti se moramo vsega dedovodnega udobnega konservatizma in udariti kot naši sosedeje Bovečani nova poslovna pota.

Dva Kobaridca.

LISTNICA UREDNOSTVA. — Gospod A. R. Gorica, Vaše ekspresno pismo iz Kobarida je došlo šele v soboto predpoldne.

Borna poročila.

Zürich, 17. avgusta, Italija 18.8375; London 25.0375; Paris 28.975; New-York 5.15%; Beograd 9.225.

MALI OGLASI

PO NAJNIZJIH cenah v Julijah Krajini pohištvu Türk, S. Lazzaro 10. 1151

REZBARJA sprejme za dobo 2 mesecev mizar Mlakar v Divači. 1152

PAR KONJ je bilo ukradenih v petek, ob 2. uri ponoči, v Landolu pri Postojni. Eden črn z belo liso na kuhinjo, drugi rujav, z lisasto glavjo, kdor bi mogel dati kake podatke Ivanu Zuitak-u, mlekarju v Landolu, p. Hraščice pri Postojni, dobi L. 1000.— nagrade 1154

LEPO POSESTVO, obstoječe iz moderne, eno-nadstropne hiše s kuhinjo, petimi sobami, raznimi letniki, obzidanim velikim dvoriščem, velikim gospodarskim poslopjem ob državni cesti, sposobno za vsako obrt, približno 8 km od mesta, 22 njv zemljišča, prvovrstne njive, travniki, dvorišče, njiva vlograda, se takoj proda. Pojasnila pri gosp. Francu Čubej, Gorica, tržaška cesta 21.

Dober svet

kateremu morate slediti, ako ste ljubitelji prihranka, je sledeči:

Potrudite se takoj do čevljarnice **Alla Babilonia** Via Beccherie št. 4 kjer lahko nakupite dobre visoke ali nizke črevlje moške od L. 35.— do L. 45.— ženske " " 10.— " " 35.— otroške " " 5.— " " 30.— Preskrbite se pravočasno. 601

UCENKA, ki je dovršila z dobrim uspehom 3 razred meščanske šole, z znanjem strojepisja slovenščine in italijanščine, želi vstopiti v službo kot začelnica. Ponudbe na upravnistvo pod «Marljiva» 1150

PRODAJALKA, starejšo, spretno, sprejme manufakturno trgovina na deželi. Prednost imajo one s znanjem italijanščine. Ponudbe pod «Prodajalka» na upravnistvo. 1140

KMETJSKO društvo v Vipavi ima v zalogi izvrstna vina po primernih cenah. 1144

DVA dvokolesna vozička prodam. Via Concordia 17. 1153

Klobučarnica RIZZO
Trst, Via Scalinata 2
PODRUŽNICA
Via Arcata 10
z veliko izbero klobukov in kap
Najnižje cene. (566)

V. Ljubljanski Vzorniki Volesejem
od 29. avgusta do 8. septembra 1925.
Za nakup vstopnice, ki stane Din. 50.— in ki daje kupcu pravico do znižanega jugoslovenskega konzularnega vizuma za Din. 20.— kakor tudi 30% popust na italijanskih in 50% popust na jugoslovenskih železnih obrtnih se do komisarja sejma za Italijo.

Jos. Čehovin v Trstu Viale XX settembre 65 I
NB. Za one občivalke, ki stanujejo izven Trsta, bo poskrbe omenjeni komisar uradnim putem jugoslovenski konzularni vi sum. V ta namen naj se mu dostavi potni list skupno z zne skom Din. 50.— vstopnico, Din. 20.— za konzularni vizum in L. 5.— za potne in reziljske stroške. (607)

AUTOMOBILNA PROGA

Trst-Lokev-Divača-Senožeče
Lastnik R. Brunelli & C., Trst, Via U. Foscolo
Garage Vecile, Telefon št. 606

VOZNI RED:

Cena Lir	Vožnja	POSTAJE	Vožnja	Cena Lir
3.80	18.—	Trst, (P. Oberdan)	8.45	9.80
6.—	18.15	Bazovica	8.15	6.—
7.50	18.30	Lokev	8.—	3.80
9.80	19.—	Divača	7.45	2.30
		Senožeče	7.15	—

Cena minimalna za vožnjo L. 2.
Listki za tja in nazaj:
Trst-Senožeče in obratno L. 17.— Trst-Divača in obratno L. 14.—
539 LASTNIK.

KRONE po 2.30
plačuje
ALOJZIJ POVH, Piazza Garibaldi 2
prvo nadstropje
Pazite na naslov! (63) Pazite na naslov!

Briljante, bisere, dragulje
platin, zlato, inozemski denar, zobovje kupujemo za zunanje tvrdke in plačujemo po najvišjih cenah. — Kupujemo tudi zastavne listke
Portici di Chiozza št. 1, tretje nadstr.
Brezplačne cenitve v uradu in na domu.
Uradne ure od 9 do 13 in od 14.30 do 18; v sobotah od 9 do 15. 273

Predno kaj nakupite, obiščite
Veliko skladišče pohištva
tvrdke
ALESSANDRO LEVI MINZI
Via Rettori št. 1 — Via Malcanton št. 7-13
Spalne sobe, obedne sobe, posamezni kosi pohištva v veliki izbori.

Pohištvo
luksozno in navadno

MIRODILNICA
MARIO FERLIN
St. Marija Magdalena zgoranja 2 Bivio, el. 774
Perfumeria Via Cerna 10 (Vipavi Via Madonna del mare)
prodaja na delo in drobno. 63
Barve, laki, copiči, šipe, žebliji, cement, sadra, žveplo, modra galica itd. — Potreba na dom.
Bogata izbira silikarskih vzorcev (štampev)
Velika izbira cepilnih potrebščin
Zaloga mazila „MIRBONA“ za čevlje

Giusto Pacor - Trst
Via Cedlia de Rittmeyer 20
Manufakturno blago in drobnarije
Bombaževine — Perilo izdelano in na meter — Pletenine — Nogavice — Drob- (58) narije.
Cene nizke. Postrežba točna.

Ako kvarijo vaš obraz mozolčki madeži pege trdnice efelis bule tvori eczemi
in vsi v to vrsto... ki škrijava lepoto obraza in škodijo meh- kobi kože in ki se porajajo posebno v vročih mesecih vsled močnega solnca, se zdravijo uspešno z antifedidno vodo «Pertinax», ki je gotovo sredstvo, rahljivo z največjo lahkoto in ki je na prodaj v vseh lekarnah. 66

ZOBOZRAVNIK
Dr L. MERMOLIA
specialist
za zobne in ustne bolezni sprejema
v Gorici na Travalka št. 5, II.
od 9-12 in od 3-5 (67)

PODLISTEK

V. J. KRIZANOVSKA: (128)

Moč preteklosti

Roman v treh delih.
Iz ruščine prevedel Ivan Vouk.

II.

Nekoč, o priliki nekega razgovora, je beseda nanesla na starodavno indijsko civilizacijo in na tajne, ki se skrivajo v podzemlju pagod, zlasti v starodavnih hramih, ki so jih v gorah izsekali nepoznani narodi.

— Ah, — je vzkičnil baron, — koliko zanimivih, pretresljivih tajn skriva v sebi ta nepoznani svet! Kakšni starodavni zakladi leže v tem podzemljskem kraljestvu, kamor nikoli ne stopi tučeva noga, izvzemši morebiti nekaterih srečnih izvoljencev. Kako jih zavidam! — je pristavil z obžalovanjem.

Gospod Zerald se je nasmehnil.
— Kdo ve, da ne boš tudi ti med izvoljenci, in da predno se razstanem s svojim učencem, mu ne pokazem kotiček tega nevidnega sveta, ki bi ga tako rad videl?

Te besede so izzvale v baronu in Diomidu Petroviču takšno navdušenje, da se je mag iz srca nasmejaj in nã nastrepna Tomilina vprašanja mu je objubil, da če pojmeta, vzameta tudi njega s seboj. Nekaj tednov po tem razgovoru je gospod Zerald opomnil učenca, naj se pripravita na precej dolgo potovanje. Njih priprave so bile kmalu dokončane; že ob zori naslednjega dne so sedli na konje in mala karavana se je v spremstvu nekaterih slug in tovrstne živine podala na pot.

Potovali so brez naglice nekaj dni in se ustavili v Benaresu, potem pa so se napotili v gorovje. Tu je postajala pot vedno težavnejša: ozke in strme steze so se vile ob prepadih, na dnu katerih so šumeli potoki. Toda razgledi so bili tako divni, da sta baron in Diomid Petrovič pozabila na nevarnosti potovanja; gospod Zerald in njegovo indijsko spremstvo so hodili tako mirno, kakor bi izprehajali po najlepši cesti. Pokrajina je postajala vedno bolj divja, steza pa je bila komaj zaznatna in očitvidno je bila poznana samo domatinom. Popotniki so sedaj hodili pod streho zelene devitkega gozda. Neredko so v sencih gostega drevoja hkratu zagorele zelenkaste oči in kača se je grozeče vzpela, pa se je hitro skrila v travo, ali pa je na veji obvisela kopra sikajoč potnikom pri samem ušesu.

Vsakrat ko se je konj ustavil in se zdrnil, je barona prevzel strah, ki se mu je težko upiral vkljub svojemu nespornemu pogumu, a v duši se je čudil ravnodušnosti in miru gospoda Zerala in njegovih spremljevalcev. Ko pa je na velikem kamnu ob cesti zagledal ogromnega tigra, mahajočega z repom in očividno pripravljenega za naskok, je pobelled in s te- žavo pridržal konja, ki je vstal na zadnji nogi. Kakor bi mignil je vzel izza pasa pištolo in hotel ustreliti, toda roka gospoda Zerala se je težko spustila na njegovo roko in mag mu je rekel z ukazujočim glasom: — Spravi orožje. Ne ta ne nobena druga žival nam ne napravi nič žalega. Poglej, tiger se je obrnil in izgubil v džungli.

Po dvodnevem potovanju skozi deviški gozd so prispeli do razvalin obezbežne hrama, ki je bil popolnoma zakrit od rastlinja. Mogočne korenike rastlinskih velikanoov so lomile in privzdigovalle ogromne plošče tlaku, prevrnille stebre, a liane in trnje so z zeleno zaveso poginjavile kipe bogov; le zadnji del hramu in svetišče sta kljubovala razruševanju. Popotniki so se porazmestili v prvi dvorani; sluge so hitro onemajili eden iz oglov, razgrnili preproge, položili nanje blazine in prižgali baklje. Svetloba je splazila cel oblak letetihi misli, ki so s krikom odletale; potniki so potivali in čakali kosla.

— Ali nam je še daleč potovati? — je vprašal baron in si zapalil smotko.

— Smo že prišli, sin moj. Ti si gotovo misliš, da se zaradi teh razvalin ni izplačalo tako dolgo potovati, se izpostavljati napadam tigrov in kač in se plaziti po nepristopnih poteh? Ni treba, da te je sram, zakaj okoliščine te opravičujejo; toda samo po zunan- jagi ne smeš soditi. Pod razvalinami te starodavne pagode se skriva kos podzemeljskega sveta, ki sta ga tako srčno želela videti ti in Diomid. Stojimo na tleh nekdanjega mesta, ki se je pogreznilo pred pet- najstisoč ali še več leti zaradi zemeljskega potresa. Kraj, kjer je stalo mesto, se je pogreznil v veliko globotino tako naglo in brez najmanjših sunkov, da je del mesta ostal cel; bližnje gore so se zrušile, toda pri padanju so se skale tako čudovito zamešale, da je druga drugo pridržala in napravil se je pravi obok, ki je pogrnil mrtvo mesto. V teku stoletij se je na ta obok nagromadila zemlja in na njej je zrastle deviški les, a domaćini, ki so obranili temen spomin na ta dogodek, so sezidali pagodo, ki naj bi bila nekakšen nagrobni spomenik na mestu katastrofe, ki je stala življenje mnogih tisočev ljudi.

— Torej nam boš pokazal razvaline tega zakopa- nega mesta, učenik? Ali je mogoče tja pridet? — je vzkičnil Pavel Borisovič.